

Міністерство освіти і науки України
Державний біотехнологічний університет

Глобалізація та розвиток інноваційних систем: тенденції, виклики, перспективи

Матеріали
II Міжнародної науково-практичної
конференції
(14-15 березня 2024 р.)

Харків - 2024

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE
STATE BIOTECHNOLOGICAL UNIVERSITY**

**Globalization and Development of
Innovation Systems: Tendencies, Challenges,
and Prospects**

**Materials of
the II International Scientific Practical Conference,**

14-15 March 2024

Kharkiv - 2024

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Михайлов В.М., д-р техн. наук, проф. (*голова оргкомітету*);

Серік М.Л., канд. техн. наук, доцент; **Ларіна Т.Ф.**, д-р екон. наук, проф.
(*заступники голови оргкомітету*).

Члени оргкомітету:

Анісімова О.В., канд. екон. наук, доц.; **Антощенкова В.В.**, д-р екон. наук, доц.;
Бабан Т.О., канд. екон. наук, доц.; **Вітковський Ю.П.**, д-р екон. наук, проф.;
Ганущак-Єфіменко Л.М., д-р екон. наук, проф.; **Гоель Аміт Кумар**, доц.;
Готра В.В., д-р екон. наук, проф.; **Дарр Д.**, Ph.D., проф.; **Джексон Тім**, директор
курсу; **Діброва А.Д.**, д-р екон. наук, проф.; **Єсенгазієва С.К.**, канд. екон. наук,
проф.; **Кучер А.В.**, д-р екон. наук, ст. докл.; **Кюрчев С.В.**, д-р техн. наук, проф.;
Ломовських Л.О., д-р екон. наук, проф.; **Мандич О.В.**, д-р екон. наук, проф.;
Онегіна В.М., д-р екон. наук, профе.; **Пашенко Ю.В.**, канд. екон. наук, доц.;
Ренбілас Р., Ph.D., проф.; **Філімонов Ю.Л.**, канд. екон. наук, доц.;
Яковлева В.П.

Глобалізація та розвиток інноваційних систем: тенденції, виклики, перспективи [Електронне видання]: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 14-15 березня 2024 р. / Держ. біотехнологічний ун-т. – Харків, 2024. – 565 с.

До збірника матеріалів конференції увійшли тези доповідей, що стали предметом наукових дискусій учасників II Міжнародної науково-практичної конференції «Глобалізація та розвиток інноваційних систем: тенденції, виклики, перспективи», яка відбулась 14-15 березня 2024 року у Державному біотехнологічному університеті.

Розраховано на вчених, викладачів, здобувачів освіти та фахівців, які займаються питаннями розвитку економіки.

Представлені у матеріалах конференції тексти тез доповідей подано в авторській редакції. Автори тез несуть повну відповідальність за зміст публікації, а також добір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, наукової термінології, власних імен та посилань на літературні джерела.

Максимов М.С. Формування, підтримка та розвиток позитивного іміджу підприємства	364
Масюк Н.О., Заліпуха А.Г. Інноваційний маркетинг в управлінні та розвитку підприємств	366
Михайлова М.В., Яценко Б.М. Вплив технологічних інновацій на стратегії маркетингу в глобальних корпораціях	368
Муштай В.А. Роль інноваційних стратегій в маркетинговій діяльності підприємства	369
Мягков Д.С., Грузіна І.А. Роль соціальних медіа в управлінні інформаційно-комунікаційною політикою закладу вищої освіти	372
Правдюк Н.Л., Колісник М.С., Хома О.І. Маркетинговий аудит як спосіб оцінки ефективності збутової діяльності підприємства	374
Прокопчук О.Т., Макаруч В.В., Макаруч В.В. Інноваційний маркетинг як чинник розвитку страхової діяльності	377
Сергієнко О.А., Рилов Д.Ю. Інноваційний маркетинг у глобальній економіці	380
Ткаченко С.Є., Сенчук В.І. Сутність поняття територіальний розвиток та його характерні риси	382
Чуйко М.М. Маркетингові стратегії в умовах глобалізації	385
СЕКЦІЯ 7. ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	388
Lomovskykh L., Amit Kumar Goel Digital Invoices and Bills as a Factor in Increasing Business Efficiency	389
Бержанір І.А. Аудит витрат підприємства в умовах глобалізаційних викликів	390
Біліченко А.В., Сєвідова І.О. Баланс як основа бухгалтерського обліку у інноваційній діяльності	392
Кирильєва Л.О. Концепт методу «Таргет-костинг» в стратегічному управлінському обліку промислових підприємств	394
Курган Н.В., Должикова О.В. Обліково - аналітичне забезпечення експортно - імпорتنих операцій підприємств	395
Лабунська С.В., Леун С.Є. Особливості застосування НП(С)БО 30 «Біологічні активи» та МСБО 41 «Сільське господарство» в обліковій політиці вітчизняних підприємств	397
Меліхова Т.О., Бутенко А.Є. Шляхи удосконалення якості бухгалтерської інформації	400
Накісько О.В., Подорожній О.О., Петренко П.А. Звітність зі сталого розвитку підприємств в Україні: орієнтири Європейського Союзу, стан та перспективи розвитку	402

Бержанір І. А., канд. екон. наук, доцент
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини,
Україна

Аудит витрат підприємства в умовах глобалізаційних викликів

В умовах глобалізаційних викликів діяльність підприємств здійснюється в умовах динамічного зовнішнього середовища, що передбачає розірвання вже сформованих взаємозв'язків суб'єктів господарювання, зміну форматів взаємодії суб'єктів господарювання між собою, з органами державної влади, іншими інституціями, нестабільність правового поля тощо.

Аудит витрат підприємств є стратегічно важливими інструментами управління, від ефективності функціонування яких залежать результати прийнятих управлінських рішень. Особливої актуальності проблеми організації аудиту витрат підприємства набувають в умовах загострення економічної кризи і спаду виробництва, що потребує підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу суб'єкта господарювання. Це дозволить мінімізувати витрати та підвищити економічну результативність його діяльності.

Відповідно до НП(С)БО 16: «Витрати – це зменшення активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками) за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені» [1]. Отже, витрати займають ключову позицію в обліку, оскільки торкаються усіх складових діяльності підприємства.

Встановлення правильності оформлення облікових документів за здійсненими витратами підприємства, підвищення ефективності діяльності підприємства, виявлення чинників, що викликають зміни в структурі витрат, є завданнями внутрішнього аудиту витрат підприємства.

Аудит витрат діяльності підприємства являє собою певну послідовність етапів, кожен з яких передбачає сукупність здійснюваних аудитором процедур. Отже, проведення аудиту витрат і доходів від діяльності повинно складатися з декількох етапів:

- ознайомлювальний етап (загальне ознайомлення з веденням бухгалтерського обліку витрат на виробництво, з нормативними документами підприємства);
- основний етап (безпосереднє проведення перевірки);
- заключний етап (складання та надання аудиторського висновку, оформлення інших документів) [2].

Основними типових дій аудитора до програми внутрішнього аудиту витрат є:

- синтетичний та аналітичний облік, в якому підлягають звірянню рахунки витрат в Головній книзі та первинні документи;

- облік списання накладних витрат;
- дотримання вибраного методу обліку витрат підприємства та правильності віднесення витрат на об'єкт обліку (звіряння інформації облікової політики, облікових регістрів та первинних документів);
- нарахування та віднесення витрат на оплату праці, відрахувань на соціальні заходи на собівартість продукції;
- списання сум нарахованої амортизації на основні засоби на собівартість продукції;
- відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій витрат виробництва та правильності ведення обліку незавершеного виробництва (підлягають звірці Облікова політика, облікові регістри, первинні документи, робочий план рахунків та Головна книга) тощо [3, 4].

Методами проведення такого аудиту є перевірка документів, підтвердження, підрахунок, опитування та аналітичні процедури, за допомогою яких одержують підтверджувальну інформацію, а до узагальнюючих процедур належать формулювання висновку за результатами перевірки, узагальнення інформації внутрішнього аудиту витрат, оцінка ефективності прийнятого рішення по управлінню витратами та розробка рекомендацій.

Отже, організація аудиту витрат визначається, насамперед, належним інформаційним забезпеченням аудитора, адже інформація про витрати є основою самого аудиторського процесу. Зростання обсягів інформації потребує від аудитора певної її систематизації і класифікації, оскільки без такого підходу важко зібрати необхідні аудиторські докази, правильно оцінити господарські явища, факти та процеси виробництва. Використання планів аудиту витрат і доходів дозволить точніше виявити недоліки в організації й веденні бухгалтерського обліку на підприємстві.

Список використаних джерел:

1. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» наказ Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 року № 318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text> (дата звернення: 04.02.2024).
2. Аудит: навчальний посібник / уклад. Бержанір І. А. Умань: ВПЦ «Візаві», 2018. 230 с.
3. Фатюха Н. Г., Карлюга О. Є. Дослідження внутрішнього аудиту витрат. URL:http://eir.zntu.edu.ua/bitstream/123456789/2738/1/Fatiukha_Research_of_interanal.PDF/. (дата звернення: 04.02.2024).
4. Бержанір І. А. Роль внутрішнього аудиту у системі управління підприємством. Електронне наукове фахове видання з економічних наук «*Modern economics*». 2023. № 37. С. 11–16.